

FEHA 50 ÅR

DANMARKSHISTORIE - SET GENNEM
HVIDEVARER OG HUSHOLDNINGSSAPPARATER

FEHA

TIL TJENESTE...

En vaskemaskine var disruption i starten af 1900-tallet. Hvidevarerne dukkede op, mens samfundet drøftede, hvordan man kunne få tjenerne nok.

Gas og el åbnede for nye løsninger. Borgerne kunne selv ordne det praktiske.

VIDSTE DU, AT...

- HUSQUARNA – i dag en del af ELECTROLUX – går for at være verdens ældste varemærke i branchen.
- MIELE er en fjerde generations familievirksomhed – der også har fremstillet biler og cykler.

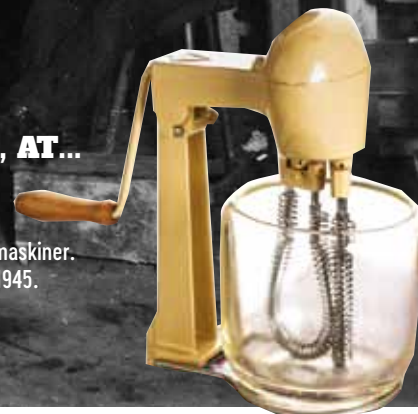
SMEDENS VÆRKSTED

De revolutionerende hvidevarer blev produceret lokalt. Start-ups var ofte smedevirksomheder, fx Gram eller Voss. Her Gram og Voss som start-ups. Her kunne godt stå noget mere tekst, det ville pynte gevaldigt på den afsatte plads at der fyldes ud. Her kunne godt stå noget mere tekst, det ville pynte gevaldigt på den afsatte plads at der fyldes ud.

VIDSTE DU, AT...

vindmøllegiganten Vestas startede som producent af køkkenmaskiner. Her en Vestasmixer, 1945.

HJEMMELAVET

Montage i Esbjerg. Svend Christensen og Sigurd Andersen punktsvejer yderkabinetter.

Danmark blev i årene efter 2. verdenskrig et stærkt produktionsland for hvidevarer. Tusindvis af med-arbejdere var beskæftiget, især med produktion af køl- og fryseskabe.

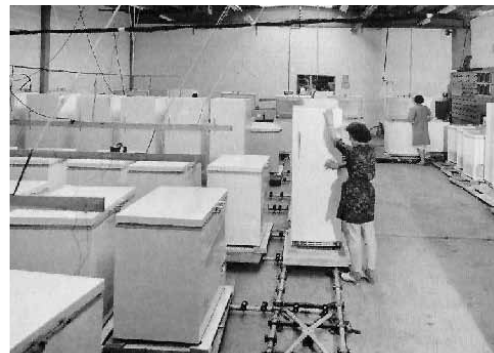
VIDSTE DU, AT...

FEHA – branchens producentforening – er stiftet af danske fabrikanter i 1960. Sin nuværende form fik FEHA i 1967.

MAGTFAKTOR

Hvad laver statsminister Anker Jørgensen?

November 1973, kantinen hos Vestfrost. Statsministeren er naturligvis som led i valgkampen på besøg i branchen. Succesen må have været begrænset. 1973 var jordskredsvalget, hvor de gamle partier tabte stort... Hvidevare-virksomheder var en magtfaktor – som fx it-branchen, biotek og vindmølleindustrien er det i dag.

VIDSTE DU, AT...

Industrien er i dag på europæisk plan en magtfaktor. Mere end 60% af den globale forskning og udvikling finder sted i Europa (incl. Tyrkiet).

EKSPORTEVENTYR

Fint besøg i Vojens, maj 1994. Nummer tre fra højre er Omans fiskeriminister. Anledningen til besøget var en eksportaftale mellem Gram og den arabiske oliestat - udvidelsen af et samarbejde, der havde stået på i et par årtier.

Klar, parat...
De indledende arm-
bøjninger er taget.
Caravell er klar til
eksportfremstød i
Köln, 1972.

VIDSTE DU, AT...

Hvidevarer var en dansk eksport-succes. Frem til midten af 1990'erne var eksporten af hvidevarer større end importen.

FRIGØRELSE

Emhætten er måske ikke den største og stærkeste i 1958, men det samlede indtog af hvidevarer i hjemmet – køl, frys, vask, tør, komfur, ovn og emhætte – var bl.a. en forudsætning for, at kvinder kom på arbejdsmarkedet. Hvidevarer er anonyme samfundsforandere.

VIDSTE DU, AT...

Her skal der skrives noget faktatekst der relaterer sig til teksten her.
der relaterer sig til teksten her.
der relaterer sig til teksten her.

SALGET I SYSTEM

Hvordan får forbrugeren sine hvidevarer? I starten gennem den lokale producent eller installatør. Senere – og i dag – gennem kæder og butikker.

Skousen var pionér til at sætte salget i system. Her den første Skousen, i et hjørne af en kørestald på Hotel Pauli i Vojens.

VIDSTE DU, AT...

Ny faktatekst der fortæller noget der relaterer sig til teksten her.
der relaterer sig til teksten her.
der relaterer sig til teksten her.
der relaterer sig til teksten her.
der relaterer sig til teksten her.

KEDELIGE OG XXXXXX?

Kedelig er en betegnelse, der ofte hæftes på hvidevarer og elektriske husholdningsapparater. Men se lige her: begejstringsdans fra en jysk byfest, 1960'erne.

Og her: køen, da Power åbnede sin første megastore på Roskildevej 2015. Hvidevarer koster i kroner og ører stort set det samme som for 40 år siden - men er blevet relativt meget billigere!

Hvidevarer var status. En vaskemaskine kostede i 1972 det meste af en månedsløn.

VIDSTE DU, AT...

Hvidevarer var en dansk eksportsucces. Frem til midten af 1990'erne var eksporten af hvidevarer større end importen.

DE SMÅ

Vis mig dit køkkenbord – og jeg skal sige dig, hvem du er. Ikke to forbrugere har samme mix af småapparater. Dine små apparater gør dig unik. Kaffemaskiner, espressomaskiner, slowjuicere, køkkenmaskiner, spiralizere, airfryers og vaffeljern fylder i 2016 mere end nogen sinde.

VIDSTE DU, AT...

- kaffe, næst efter olie, er verdens mest handlede vare.
- der i 2014 var hele 126 timers TV om mad, pr. uge.

FRIGØRELSE

Lille spejl, lille spejl ... i 1960-er-udgave.
Forfængelige er vi alle. Personlig pleje er vigtig. Branchen rummer også de personlige sundhedsprodukter.
Store forandringer er på vej. Data om vores søvn, blodtryk, puls, tandbørstning osv. vil fremover spille en stor rolle.
For os selv. For vores læge. Og for vores forsikring.

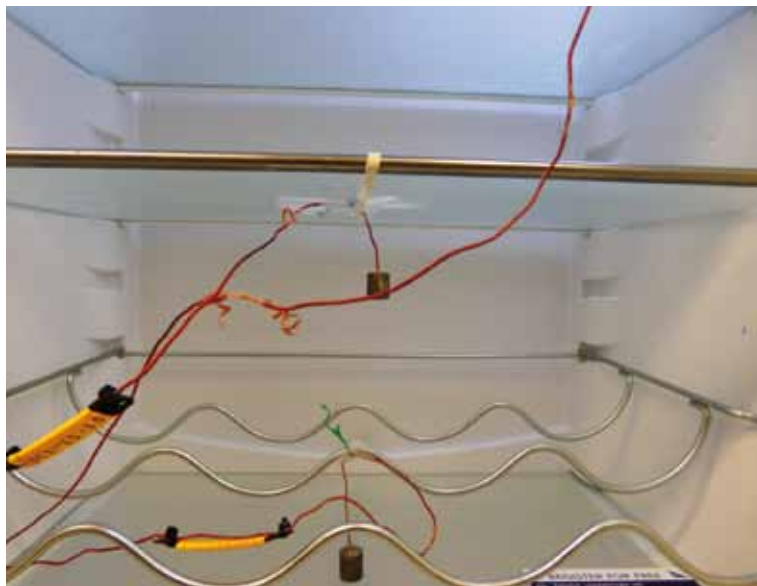
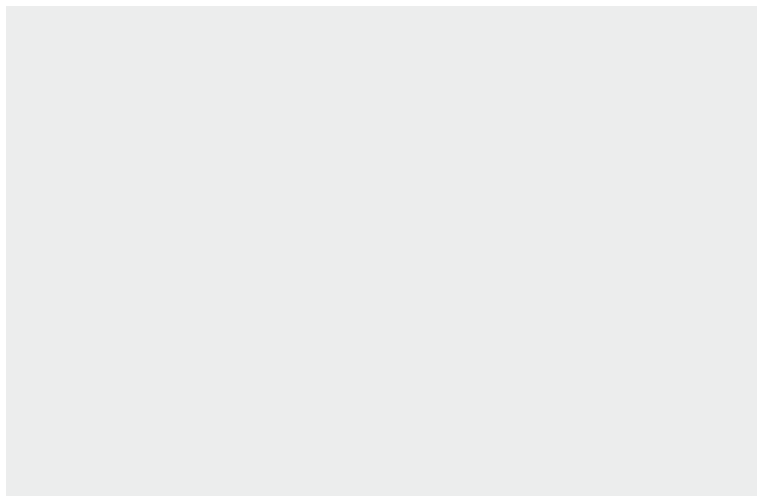
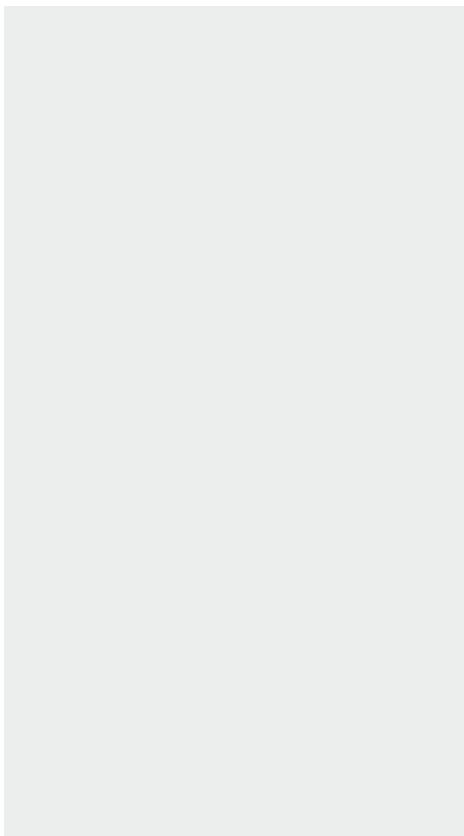
VIDSTE DU, AT...

- nye tandbørster via en app giver dig et realtidsbillede af, hvor du får børstet og hvor du kan gøre det bedre?
- Witt A/S sælger vacuumterapi til forbrugerne.

OP PÅ ENERGIMÆRKERNE

Det her kender vi – og det pejler vi efter, når vi køber nye produkter. Energimærket. I 1995 blev det fælleseuropæiske energimærke introduceret. Energimærket (som delvis bygger på en dansk ide) er i dag afgørende for troværdig kommunikationen mellem producent og forbruger.

VIDSTE DU, AT...

- hvidevarer i dag anvender ca. 1/4 af den energi, som de gjorde ved mærkets introduktion.
- at energimærkerne opdateres fra og med 2018.

VIDSTE DU, AT...

- Albert Einstein åbnede IFA i 1930.
- I 2016 var det første gang, hvidevarebranchen åbnede messen – ved Karsten Ottenberg fra Bosch.

NYE DRENGE I KLASSEN

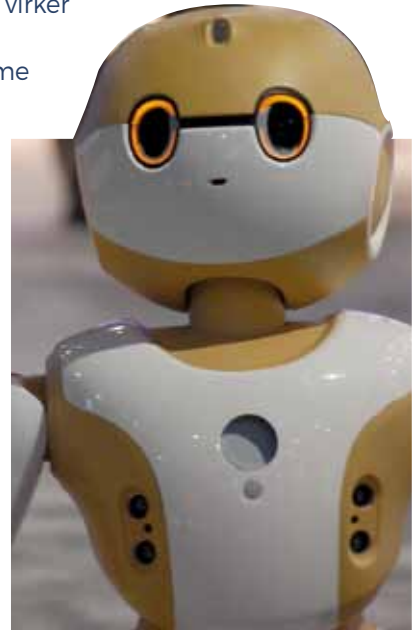
Gorenje præsenterer en ny designserie af den franske stjernedesigner Philippe Starck. Hvor? På IFA, messen i Berlin, hvor 250.000 besøgende og 6000 journalister hvert år i september flokkes om elektronik og hvidevarer.

Producenterne er ikke længere den lokale smed. Producenterne er globale. Gorenje er slovensk. Andre producenter er tyske, italienske, engelske, amerikanske, tyrkiske, koreanske og kinesiske.

SMART SMART?

Sig goddag til køkkenrobotten Mykie. En prototype hos Bosch. Har Mykie og hans fætre en plads i vort hjem om 50 år? Har vi overhovedet "køkken" og "vaskerum". Fremtidens apparater vil være koblet sammen i et "smart hjem", så forbrugeren får en masse øget funktionalitet og kan styre mere på distancen. Det hele virker dog kun, hvis det også er sikkert.

Mykie eller ej? vi får sikkert apparater og muligheder, vi ikke kan drømme om i dag.

VIDSTE DU, AT...

at brødristeren Brad sælger sig selv på internettet, hvis den ikke bliver brugt. Den er godt nok kun en prototype – men apparaterne får måske et eget liv.

KAN KLODEN HOLDE TIL DET?

Elektronikskrot i Valby. Dejligt, at forbrugerne sætter de fleste udtjente produkter det rigtige sted. Producenterne har ansvaret for, at genanvendelsen bliver rigtig.

Men kan 10 mia. globale forbrugere i 2067 bruge de samme ressourcer som nu? Næppe.

Den teknologiske frigørelse fortsætter kun, hvis jordens ressourcer behandles skånsomt.

Allerede i dag genbruges ca. 85 % af råmaterialerne i de hvidevarer og elektriske apparater, du sætter på genbrugspladsen. Det kan og skal gøres endnu bedre fremover.

VIDSTE DU, AT...

hvidevarer holder længe. I gennemsnit står hvidevarer mere end 11 år hos forbrugerne.

FEHAS MEDLEMMER ER:

- BSH Hvidevarer A/S (Bosch/Siemens)
- Candy Hoover Oy (Candy/Hoover)
- De Longhi Scandinavia A/B
- Electrolux Home Products Denmark A/S
- Gorenje Group Nordic A/S
- Gram A/S
- Groupe SEB Danmark A/S
- Grundig Nordic DK
- LG Electronics Nordic AB
- Melitta Scandinavia A/S
- Miele A/S
- Moccamaster Nordic
- Nespresso Denmark
- Nilfisk Danmark
- Philips Consumer Lifestyle
- Samsung Electronics Nordic AB
- Silverline Danmark
- Thermex Scandinavia A/S
- Thuesen Jensen A/S
- Vestfrost Household
- Whirlpool Nordic OY
- Wilfa Danmark A/S
- Witt Hvidevarer A/S

2017